

unul fix și altul mobil pentru a permite dilatațiunea.— Ambele sunt cu balanciere pentru a permite oscilația capului grindei în jurul unui axu, care face parte din scaunulu, aședat pe pendule, la punctu de reaçim mobil, seu direct pe cusinet la punctul de reaçim fix.

La fie-care s'a adoptat câte douã nervure, corespun-dătore celor douã inimi ale tãlpei de josu, prin care se transmite presiunea la basa scaunului.

Puntele de reaçim s'a construit de oțelu, atât cele mobile cât și cele fixe pentru a obține dimensiuni mai mici.

Proiectat de Inginer

C. DAVIDESCU

(ra urma)

Exploziunea unui cazan de locomotivã.

In anul 1884 în ziua de 14 Octombree mașina de tracțiune a unui tren de călători ce înainta spre Predeal a făcut explozie între stațiunile Azuga și Predeal,

Acest accident fiind unul din cele mai rari ce să ivescu în exploatarea căilor ferate, descrierea lui este credem de natură a interessa pe cititorii acestui buletin,

Domnii inginer Pavelescu, inspector de tracțiune la căile ferate române, a făcut la timp un studiu asupra acestui accident. Descrierea ce urmază reproduce în cea mai mare parte lucrarea sa.

Locomotiva a fost construită în atelierile Societății austro-ungre Staatsbahn, și pusă în serviciu la finele anului 1879.

Focarul ei era construit după sistemul Haswell (veți foia II). Placa frontală și placa tubulară a cutiei de foc ambele plane și de aramă, erau legate cu tablele corespun-

punzătoare a cutiei exterioare a focarului prin antretoaze depărtate cu $99^m/m$ de axă în axă în sensul horizontal, și în sensul vertical. Păreții laterali și tavanul focarului erau făcuți cu o tablă de aramă ondulată. Păreții laterali a cutiei exterioare a focarului erau de tablă de fer asemenea ondulată. Păreții laterali a focarului și a cutiei exterioare erau legați între ei prin antretoaze depărtate de axă în axă cu $160^m/m$ în sensul vertical. Numărul antretoazelor în păreții laterali era de 33 de fie care parte. Lângă nascerile incovaeri tablei plafonului și de fie care parte erau încă 11 antretoaze articulate. Iar partea superioară a plafonului era legată de partea de sus a cutiei exterioare a focarului prin 6 tiranți articulați, câte trei de fie-care parte a axei longitudinale a cutiei de foc.

Trenul după ce trecuse pe un palier de 200 metri lungime și urcase o rampa de 476 metri lungime și de $13^m/m$ 55 pe metru curent, a mai parcurs încă 750 metri în rampa de $12^m/m$ 5 pe metru, când mașina sa facu explozie. Paretele din dreapta a cuptorului a fost rupt d'alungul niturilor de la plăcile de cap și de la cadrul inferior și d'alungul unei linii frante pe plafond. Effectul de reacțiune a vaporului a aruncat cazanul în partea stângă a liniei și înainte într'o direcție oblică cu linia la o distanță de 120 metri și pe o înălțime aproape 30 metri.

Tot locul coprins între punctul unde a avutu loc explozia și acel unde a fost asvârlit cazanul era acoperit cu o mulțime de organe și sfărâmături din mașina d'între care cele mai însemnate erau:

- a) O rotă din urmă din partea stânga a mașinei,
- b) Un perete din dreapta a focarului de aramă,
- c) O fractură de aramă din partea de sus a plăcii tubulare din cutia de foc,

- d) O parte din pórta cutiei de fum,
- e) Marchiza ruptă a locomotivei,
- f) Mantaua domului și pavilionul supapelor de siguranță,

g) Fluierul, suflerul și balanțele supapelor de siguranță.

Mecanicul și fochistul au fost aruncați în partea dreaptă a liniei precum și un numer neînsemnat de sfărâmături a mașinei. Mecanicul s'a găsit mort și fochistul grav rănit a mai trăit încă puțin.

Domnul inginer Pavelescu, examinând cu de amăruntul principalele sfărâmături și cazanul a constatat :

Că tabla plafondului cutiei de foc avea mai multe crăpături și secțiunea rupturei ei avea o culoare roșie închisă, ceia ce arată că această tablă a fost supraîncălzită,

Că păriletele din dreapta a cutiei de foc exterioară era deformat în afară d'împreună cu cadrul său, că longeroanele erau strâmbate în dreptul cutiei de foc,

Că la 7 din antretoazele aflate în peretele din dreapta ruptura era acoperită cu deposite calcare, ceia ce probează că ruptura acestor antretoaze era anterioară accidentului. Unele antretoaze din partea dreaptă aveau găurile astupate cu cuie,

Că antretoazele din partea stângă au ramas intacte,

Că antretoazele și tiranții din partea dreaptă au fost rupți,

Fochistul a declarat că deschidând ușa focarului a auzit înăuntru un sgomot ca de nuci,

Din cele ce preced și mai ales din declarațiunea fochistului, din faptul că tabla plafondului se arată a fi fost arsă, se poate conchide că a fost prea puțină apă în cazan și că presiunea s'a ridicat deodată foarte tare prin o producțiune subită de vapor ș'a provocat ast-fel esplosiunea. — Aceste accidente n'a avut din fericire nici o urmare serioasă pentru călătorii din tren.